

Βρυξέλλες, 16 Νοεμβρίου 2018
(OR. en)

14253/18

**Διοργανικός φάκελος:
2008/0140 (CNS)**

**SOC 703
ANTIDISCRIM 28
MI 833
JAI 1129
FREMP 195**

ΕΚΘΕΣΗ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων/Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 12677/18

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 11531/08 SOC 411 JAI 368 MI 246 - COM(2008) 426 final

Θέμα: Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού
- Έκθεση προόδου

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 2 Ιουλίου 2008, η Επιτροπή ενέκρινε πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου με την οποία επιδιώκεται να επεκταθεί σε τομείς πέραν της απασχόλησης η προστασία από τις διακρίσεις λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Η προτεινόμενη οριζόντια οδηγία περί ίσης μεταχείρισης, που συμπληρώνει τη σχετική ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία¹, απαγορεύει τις διακρίσεις για τους προαναφερόμενους λόγους στους εξής τομείς: κοινωνική προστασία, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής ασφάλισης και της υγειονομικής περίθαλψης· εκπαίδευση· και πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της στέγασης.

¹ Ιδίως τις οδηγίες 2000/43/EK, 2000/78/EK και 2004/113/EK του Συμβουλίου.

Στη μεγάλη πλειοψηφία τους, οι αντιπροσωπείες τάχθηκαν κατ' αρχήν υπέρ της πρότασης και πολλές μάλιστα συμφώνησαν με τον στόχο να συμπληρωθεί το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο με την αντιμετώπιση και των τεσσάρων λόγων διακρίσεων μέσω οριζόντιας προσέγγισης.

Οι περισσότερες αντιπροσωπείες επιβεβαίωσαν τη σημασία της προαγωγής της ίσης μεταχείρισης ως κοινής κοινωνικής αξίας στην ΕΕ. Αρκετές αντιπροσωπείες τόνισαν ειδικότερα τη σημασία της πρότασης στο πλαίσιο της εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες (ΣΗΕΔΑΑ). Ωστόσο, ορισμένες αντιπροσωπείες θα προτιμούσαν τη θέσπιση πιο φιλόδοξων διατάξεων όσον αφορά την αναπηρία.

Παρότι υπογραμμίζουν τη σημασία της καταπολέμησης των διακρίσεων, ορισμένες αντιπροσωπείες έχουν εκφράσει στο παρελθόν αμφιβολίες για την αναγκαιότητα της πρότασης της Επιτροπής, η οποία, κατά τη γνώμη τους, παραβιάζει την εθνική αρμοδιότητα σε ορισμένα ζητήματα και αντιβαίνει στις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Ορισμένες αντιπροσωπείες εξακολουθούν να διερωτώνται σχετικά με την υπαγωγή της κοινωνικής προστασίας και της εκπαίδευσης στο πεδίο εφαρμογής.

Ορισμένες αντιπροσωπείες έχουν επίσης ζητήσει διευκρινίσεις και εκφράσει ανησυχίες όσον αφορά, ιδίως, την έλλειψη ασφάλειας δικαίου, την κατανομή αρμοδιοτήτων και τις πρακτικές, δημοσιονομικές και νομικές επιπτώσεις της πρότασης.

Δύο αντιπροσωπείες διατήρησαν γενική επιφύλαξη ως προς την πρόταση αυτή καθεαυτή.

Επί του παρόντος, όλες οι αντιπροσωπείες διατηρούν επιφυλάξεις εξέτασης του κειμένου.

Οι ΤΣ, ΔΑ, ΜΑ και ΗΒ διατηρούν επιφυλάξεις κοινοβουλευτικής εξέτασης. Η Επιτροπή εμμένει προς το παρόν στην αρχική της πρόταση και διατηρεί επιφύλαξη εξέτασης για τυχόν τροποποιήσεις της.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο γνωμοδότησε στις 2 Απριλίου 2009² σύμφωνα με τη διαδικασία διαβούλευσης. Μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, την 1η Δεκεμβρίου 2009, η πρόταση εμπίπτει πλέον στο άρθρο 19 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνεπώς απαιτείται η επίτευξη ομοφωνίας στο Συμβούλιο, μετά την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

² Βλ. έγγρ. Α6-0149/2009. Η κα Ulrike Lunacek (ΑΥ/LIBE//Greens/European Free Alliance) ορίστηκε εισηγήτρια από το Κοινοβούλιο.

II. ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΥΣΤΡΙΑΚΗ ΠΡΟΕΔΡΙΑ

Η Ομάδα «Κοινωνικές υποθέσεις» συνέχισε την εξέταση της πρότασης,³ με βάση προτάσεις διατύπωσης της Προεδρίας⁴, εστιάζοντας σε διάφορα ζητήματα, μεταξύ άλλων τις πολλαπλές διακρίσεις, τις διατάξεις περί αναπηρίας, τις διακρίσεις λόγω εικασιών και τις ποινές. Οι αντιπροσωπείες κλήθηκαν εξάλλου να αναφέρουν ποιες υποσημειώσεις θα μπορούσαν να διαγραφούν από το σχολιασμένο ενοποιημένο κείμενο.

α) Πολλαπλές διακρίσεις (άρθρο 2, παράγραφοι 2 και 3 -α), και αιτιολογική παράγραφος 12αβ)

Το σχέδιο οδηγίας περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τις πολλαπλές διακρίσεις, οι οποίες μπορεί να συντρέχουν ακόμη και εάν μια κατάσταση δεν θα αποτελούσε διάκριση αν οι λόγοι εξεταζόταν ξεχωριστά. Ωστόσο, η Προεδρία πρότεινε να διαγραφούν οι λόγοι διάκρισης που καλύπτονται σε άλλες οδηγίες (φύλο και εθνική ή εθνοτική καταγωγή⁵) από τις διατάξεις, ώστε οι πολλαπλές διακρίσεις να καλύπτονται στην παρούσα οδηγία μόνον στο βαθμό που προκαλούνται από τους λόγους που αναφέρονται στο πεδίο εφαρμογής της. Ορισμένες αντιπροσωπείες εξέφρασαν τη λύπη τους για αυτό τον περιορισμό της έννοιας των πολλαπλών διακρίσεων. Άλλες επανέλαβαν τις αμφιβολίες τους σχετικά με την προσθήκη της έννοιας των πολλαπλών διακρίσεων στο κείμενο. Ωστόσο, η ομάδα εργασίας συμφώνησε ευρέως με την προσθήκη των πολλαπλών διακρίσεων βάσει της πρότασης της Προεδρίας.

β) Διατάξεις περί αναπηρίας

Η Προεδρία προέβη σε βελτίωση των διατάξεων περί αναπηρίας και η Ομάδα υποστήριξε ευρέως τις προταθείσες αλλαγές. Ωστόσο, ορισμένες πτυχές χρήζουν περαιτέρω εξέτασης.

ι) Κατ' αναλογία διαφορές στη μεταχείριση λόγω αναπηρίας (Άρθρο 2 παρ. 7 στοιχείο β) και αιτιολογική παράγραφος 15α)

³ Οι συνεδριάσεις πραγματοποιήθηκαν στις 25 Ιουλίου και την 1η Οκτωβρίου.

⁴ Έγγρ. 10530/18 και 12077/18.

⁵ Οι λόγοι αυτοί αναγνωρίζονται στην οδηγία 2004/113/EK και την οδηγία 2000/43/EK.

Η Προεδρία προσπάθησε να αποσαφηνίσει το εύρος της εξαίρεσης που επιτρέπει κατ' αναλογία διαφορές στη μεταχείριση λόγω αναπηρίας κάνοντας διάκριση μεταξύ αναπηρίας και κατάστασης της υγείας.

Ορισμένες αντιπροσωπείες δεν μπόρεσαν να αποδεχθούν την προτεινόμενη διατύπωση και προτιμούν τη διατύπωση που χρησιμοποιήθηκε στο προηγούμενο κείμενο, δεδομένου ότι η «αναπηρία» και η «κατάσταση της υγείας» πρέπει να εξετάζονται ως ξεχωριστά κριτήρια και να μην συγχέονται.

ii) Εύλογη προσαρμογή (άρθρο 4α και αιτιολογική παράγραφος 20αβ)

Η Προεδρία επεδίωξε να αποσαφηνίσει την έννοια της «εύλογης προσαρμογής» σε σχέση με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες (ΣΗΕΔΑΑ).

Μία αντιπροσωπεία εκτιμά ότι η συμπερίληψη της έννοιας «εύλογη προσαρμογή» στο κείμενο προκαλεί νομική ανασφάλεια δεδομένου ότι δεν ορίζεται, και προτιμά ο όρος να διαγραφεί παντελώς.

(iii) Προσβασιμότητα και εύλογη προσαρμογή (άρθρο 4β και αιτιολογική παράγραφος 19β)

Η Προεδρία επεδίωξε να αποσαφηνίσει το κείμενο προσθέτοντας νέα παραδείγματα για τα κριτήρια αξιολόγησης της έννοιας της *δυσανάλογης επιβάρυνσης*. Ορισμένες αντιπροσωπείες εκτιμούν ότι το κείμενο πρέπει να αποσαφηνισθεί και να εξετασθεί περαιτέρω. Ορισμένες αντιπροσωπείες εξέφρασαν αμφιβολίες σχετικά με την προσθήκη εκτενούς ανοικτού καταλόγου παραδειγμάτων, ενώ άλλες εκτιμούν ότι τα παραδείγματα που χρησιμοποιήθηκαν θα ήταν σκοπιμότερο να προστεθούν στις αιτιολογικές παραγράφους. Άλλες αντιπροσωπείες πρότειναν εξάλλου να ευθυγραμμισθεί η διατύπωση με τις αντίστοιχες διατάξεις της Ευρωπαϊκής πράξης για την προσβασιμότητα.⁶

(iv) Αιτιολογικές παράγραφοι

Η Προεδρία πρότεινε επίσης την αναθεώρηση ορισμένων παραγράφων του αιτιολογικού, ιδίως προκειμένου να ευθυγραμμισθεί το κείμενο με τη ΣΗΕΔΑΑ.

⁶ Διοργανικός φάκελος 2015/0278(COD).

γ) **Διάκριση με βάση εικασίες (αιτιολογική παράγραφος 12)**

Η Προεδρία προσέθεσε αιτιολογική παράγραφο στην οποία επεξηγείται ότι διάκριση με βάση εικασίες συντρέχει «όταν ένα πρόσωπο τυγχάνει λιγότερο ευνοϊκής μεταχείρισης ή υφίσταται παρενόχληση λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού που εικάζεται ότι έχει,» ανεξαρτήτως του εάν η εικασία σχετικά με το πρόσωπο αυτό είναι σωστή ή λανθασμένη. Μια αντιπροσωπεία εκτιμά ότι το θέμα αυτό αποτελεί αρμοδιότητα των δικαστηρίων και δεν θα πρέπει να περιληφθεί στην οδηγία.

δ) **Ποινές (άρθρο 14 και αιτιολογική παράγραφος 29)**

Η Προεδρία αντικατέστησε τον όρο «κυρώσεις» («sanctions») με τον όρο «ποινές» («penalties») κατά την καθιερωμένη πρακτική διατύπωσης.

Περισσότερες λεπτομέρειες για τις θέσεις των αντιπροσωπειών περιλαμβάνονται στα έγγραφα 11105/18⁷ και 12677/18.

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατά τη διάρκεια της Αυστριακής Προεδρίας σημειώθηκε απτή πρόοδος σχετικά με τα θέματα που συζητήθηκαν. Παρά την ευρεία υποστήριξη προς τους στόχους της προτεινόμενης οδηγίας, απαιτούνται τεχνικές εργασίες και περαιτέρω πολιτικές συζητήσεις προκειμένου να επιτευχθεί η απαιτούμενη ομοφωνία στο Συμβούλιο.

⁷ Βλέπε επίσης έγγρ. 12955/18 και 12956/18 (θα διανεμηθούν σε εύθετο χρόνο).